

Danskernes adfærd og holdninger til corona-epidemi

Resultater fra HOPE-projektet
(www.hope-project.dk)

Professor Michael Bang Petersen, AU
Professor Andreas Roepstorff, AU
Epinions Adfærdsenhed

AARHUS
UNIVERSITET

Epinion

HOPE-projektet giver en løbende monitorering af corona-epidemien set med befolkningens øjne

Baggrund for undersøgelsen

Grundkernen i at håndtere en epidemi er, at befolkningen skal ændre adfærd på centrale områder i deres professionelle og private liv, og de skal gøre det hurtigt. Det er de raskes adfærd i dag, der skaber næste uges smitteudvikling. Er alle grupper i samfundet tilstrækkeligt opmærksomme, føler de sig tilstrækkeligt klædt på, og følger de rent faktisk myndighedernes råd? Disse spørgsmål er afgørende for at stoppe epidemien.

I et demokrati kræver det troværdigt politisk lederskab at sikre befolkningens adfærdsændringer. Vi måler derfor også løbende befolkningens bekymringer og deres opbakning til den førte politik.

Adfærdsændringerne under en epidemi kan sætte sig i befolkningen på mange måder. Isolation og manglen på fysisk kontakt kan påvirke vaner og mentalt helbred i negative retning. Når isolationen bliver langvarig er det derfor afgørende også at følge udviklingen af ensomhed og stress i befolkningen.

Det er en klassisk samfundsfaglig problemstilling at beskrive og forudsige adfærdsændringer. Vores undersøgelser følger udviklinger i danskernes reaktioner på corona-epidemien på baggrund af vores erfaringer med samfundsvidenskabelig forskning og metode.

Datagrundlaget indsamles som del af HOPE-projektet (www.hope-project.dk), der er finansieret med 27 millioner kroner af Carlsbergfondet.

Michael Bang Petersen
Professor, PhD
Department of Political Science
Aarhus University, Denmark

Andreas Roepstorff
Professor, PhD
Interacting Minds Centre
Aarhus University, Denmark

Christian Fischer Vestergaard
Senior Manager
Head of Polls & Politics
Epinion

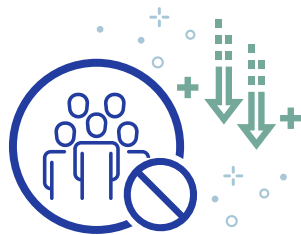
AARHUS
UNIVERSITET

Epinion

Tendenser til stigende bekymring og større opmærksomhed på egen adfærd i genåbningens anden uge. (Hovedresultater fra undersøgelsen – 30. april 2020)

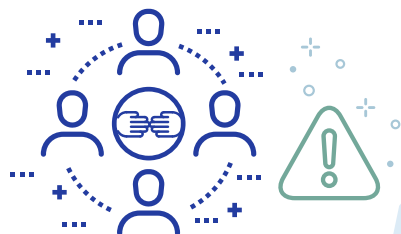
I forhold til sidste uge er der i genåbningens anden uge tendenser til lidt højere ængstelse og lidt mindre optimisme. Den primære bekymring er stadig krisens betydning for økonomien.

Overholdelsen af adfærdsregler ser ud til at have stabiliseret sig i genåbningens anden uge, og der er ikke længere en nedadgående tendens i adfærdsændringer.

Håndhygiejnen har også stabiliseret sig. Dette er relevant, da de hyppigere skifte mellem "ude" og "hjemme" i forbindelse med genåbningen kan kræve øget opmærksomhed på håndhygiejnen.

I forbindelse med genåbningen er danskernes kontakt med andre steget siden påske. I snit har folk relevant kontakt med 4 personer udenfor husstanden på et døgn (dvs. de er indenfor 2 meter af en anden i mindst 2 minutter).

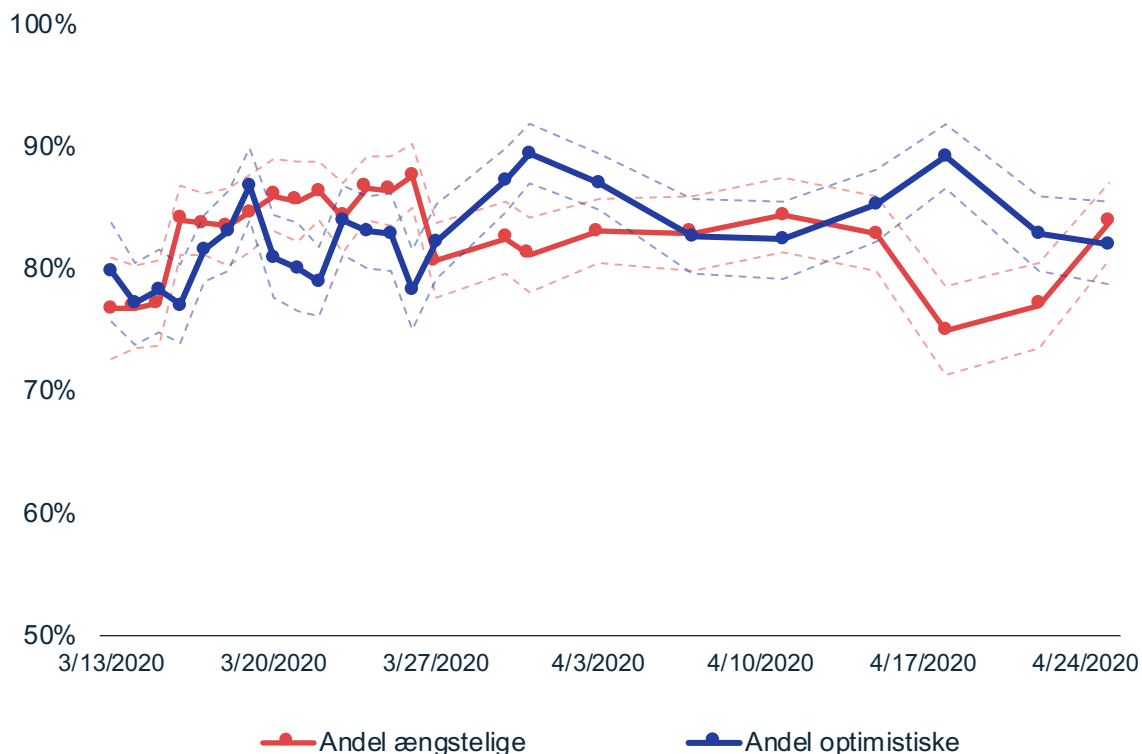

Der er generelt en stabil opbakning til den førte politik. Et mindretal erklærer sig enige i, at politikken "skader dansk økonomi".

I ugen med yderligere genåbning er danskernes ængstelse stigende og den er nu på niveau med optimismen, der har været faldende.

Udviklingerne i danskernes holdninger til corona-epidemien

N = 14.217

Note:

1) Ængstelighed måler andelen af danskere, som i høj eller nogen grad frygter konsekvenserne af corona-virussen.

2) Optimisme måler andelen af danskere, som i høj eller nogen grad er optimistiske i forhold til at Danmark indenfor den nærmeste fremtid kan få kontrol over corona-virussen

For hver af de to grafer angiver de stiplede linjer den statistiske usikkerhed ved et 95% konfidensinterval omkring det enkelte målepunkt

Vi forventer, at kommunikation i krisen forløber i **tre faser**

Fase I Ændring af hidtidige vaner

Her er det afgørende, at befolkningen oplever en balance mellem ængstelighed og optimisme. Borgerne skal være ængstelige nok til at kunne ændre deres vaner, og optimistiske nok til, at de er motiverede til det.

Fase II Etablering af nye vaner

Når befolkningen har lært at "stå sammen om at holde afstand" skal disse vaner grundfæstes og en ny hverdag begynde. Ængstelse på dette tidspunkt kan være tegn på mental mistroivsel, og det er vigtigt, at befolkningen kan bevare optimisme under isolationen.

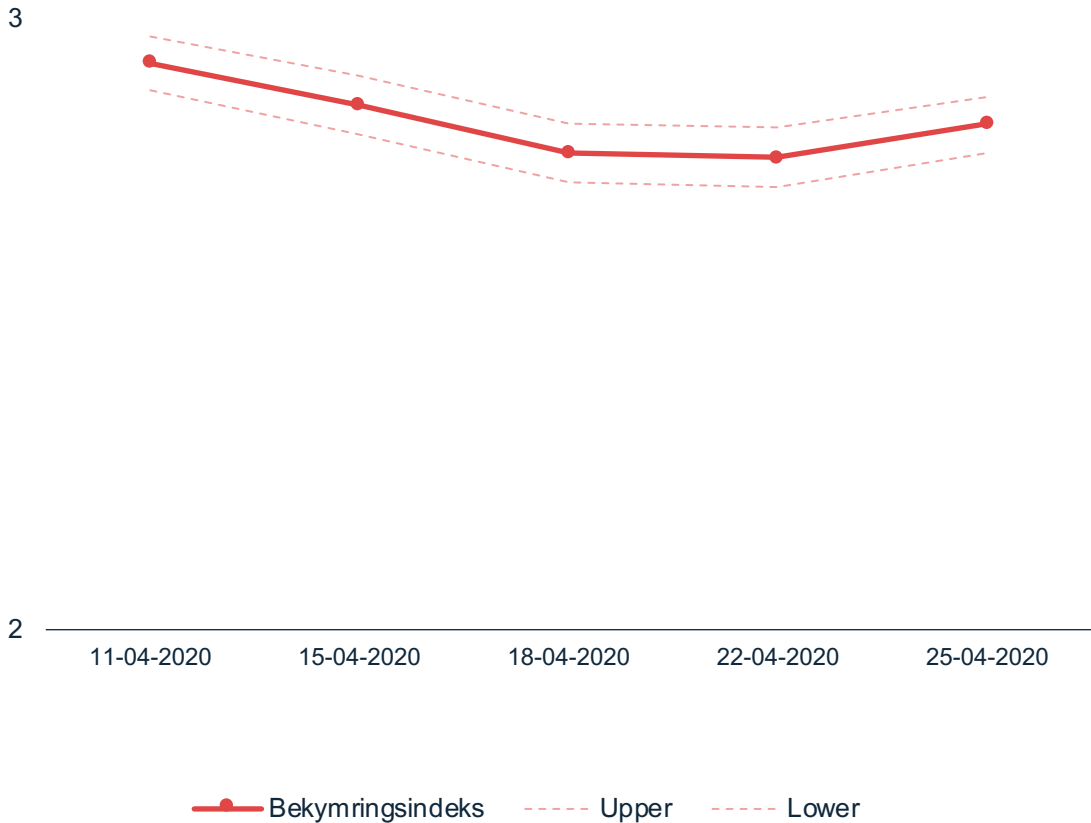
Fase III Genåbning af samfundet

Under genåbningen af samfundet placeres ansvaret for at "holde afstand" på den enkelte. Fra et smitteperspektiv er det derfor vigtigt, at optimismen under genåbningen ikke fører til et tilbagefald til de gamle vaner. Hvis smittespredningen stiger for meget, kan det medføre nye behov for at lukke ned og dermed en tilbagevenden til Fase I.

Efter faldende bekymring i befolkningen har niveauet stabiliseret sig i genåbningens anden uge. Danskerne er i mindre grad end for to uger siden bekymrede for hospitalernes kapacitet og for sig selv og deres familie.

Bekymringsindeks

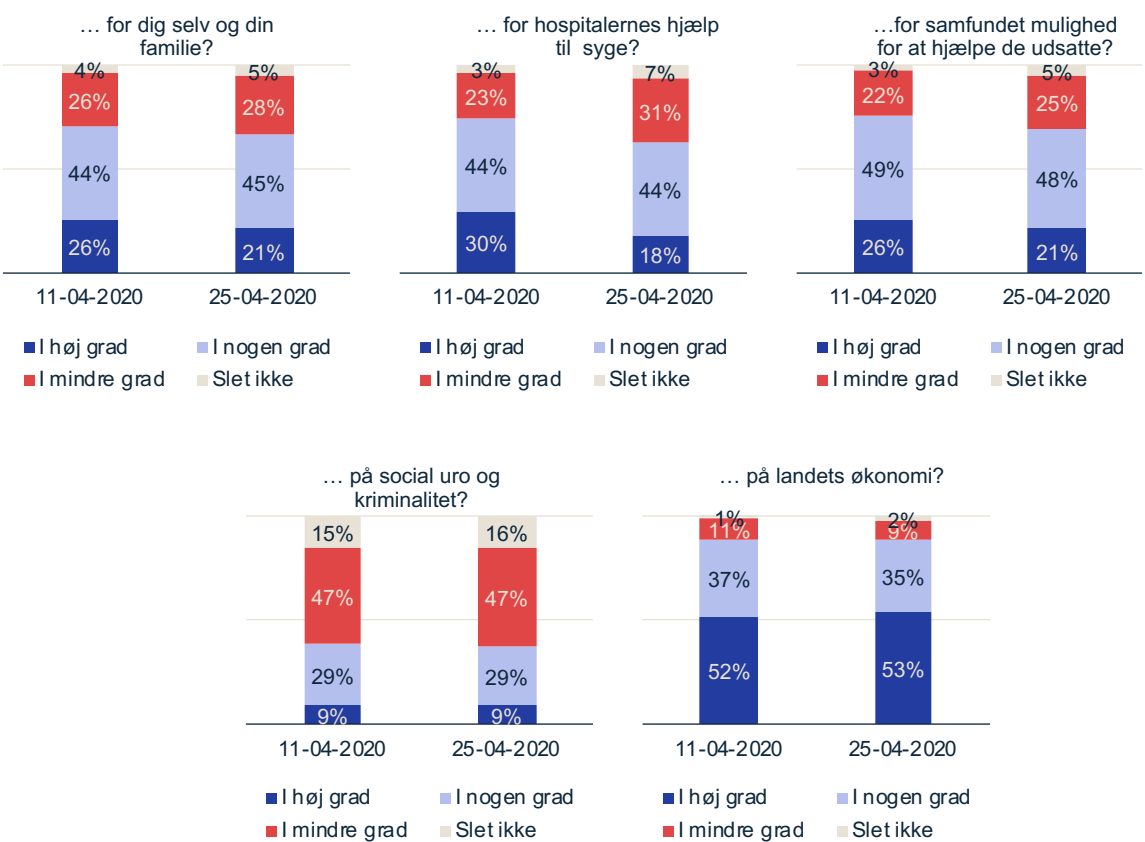
N= 2.744

Note: Indekset er baseret på et gennemsnit af svar på de fem spørgsmål omkring bekymringer, da forudgående faktoranalyser og reliabilitetstest indikerer en god sammenhæng mellem de enkelte spørgsmål. Indekset er skaleret fra 1-4, hvor en høj værdi angiver høj grad af bekymring. De stiplede linjer angiver den statistiske usikkerhed ved et 95% konfidensintervallet omkring det enkelte målepunkt

I hvilken grad er du bekymret for konsekvenserne af corona-virussen...

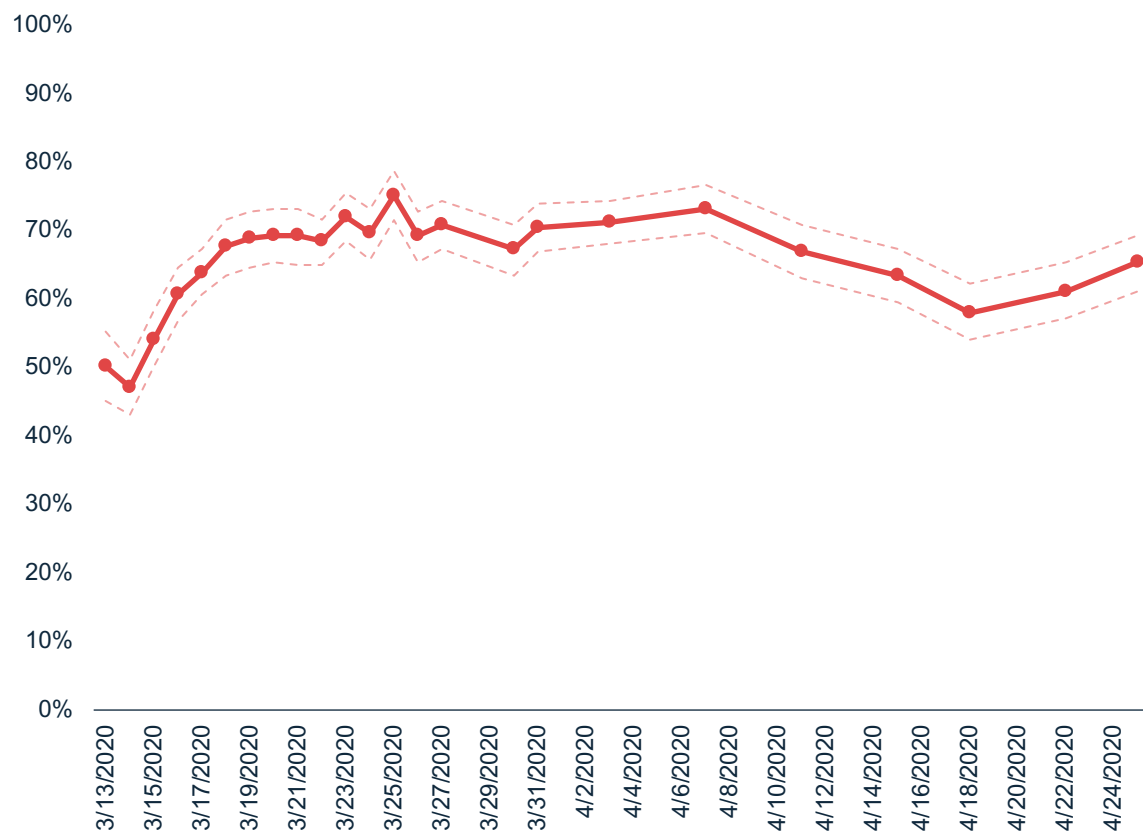
N= 1.079

I den seneste måling svarer to ud af tre, at de i høj grad har ændret adfærd. Det er en lille stigning efter en periode med fald i adfærdsændringer. Det er fortsat yngre mænd, som i mindst grad oplever at have ændret adfærd.

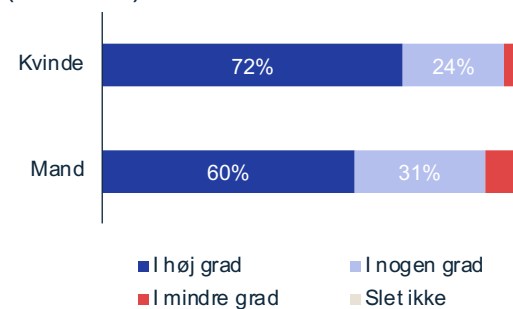
Andel af befolkningen, som i høj grad har ændret adfærd

N= 14.217

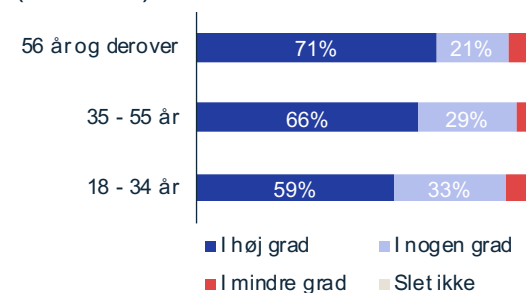
Kryds med køn

Fra den 2020-03-31 til og med 2020-04-25 (n = 4.132)

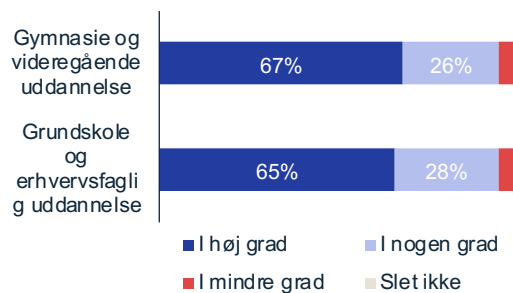
Kryds med alder

Fra den 2020-03-31 til og med 2020-04-25 (n = 4.132)

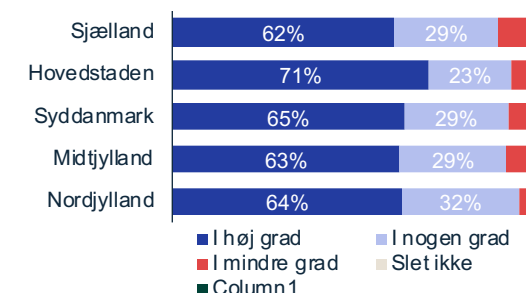
Kryds med uddannelse

Fra den 2020-03-31 til og med 2020-04-25 (n = 4.132)

Kryds med region

Fra den 2020-03-31 til og med 2020-04-25 (n = 4.132)

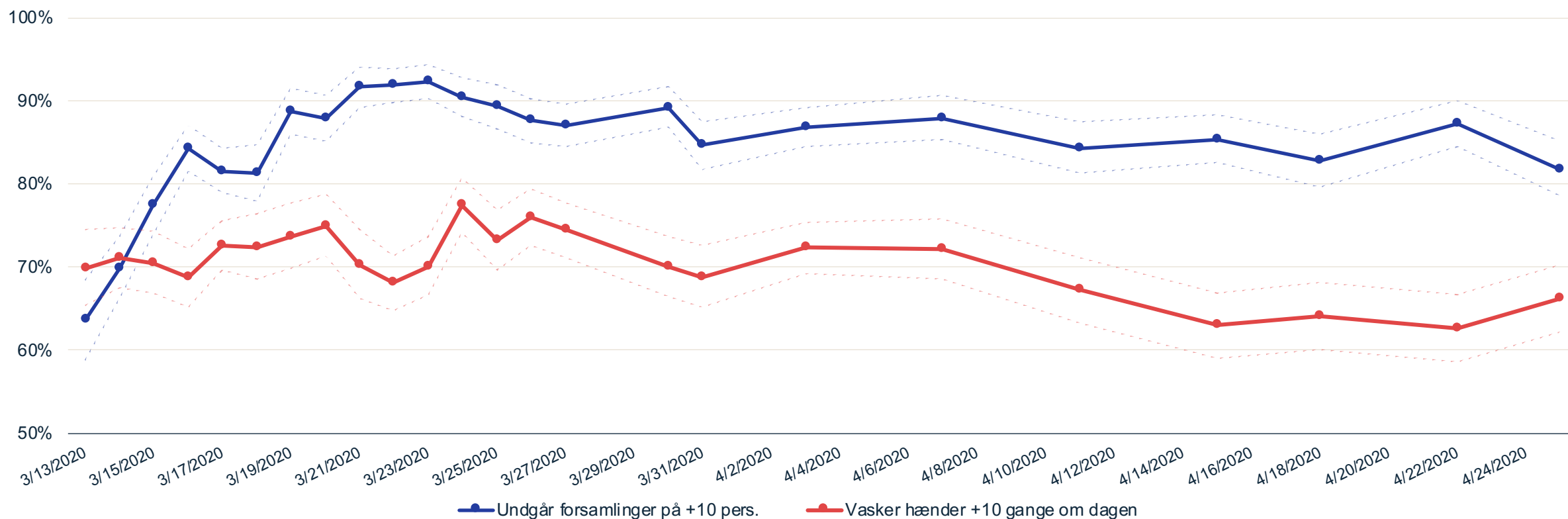

Note: Grafen angiver andelen, som svarer, at de i høj grad føler, at de har ændret adfærd for at undgå at sprede smitte. Den stiplede linje angiver den statistiske usikkerhed ved et 95% konfidensinterval omkring det enkelte målepunkt.

Danskernes tilbøjelighed til at undgå undgå grupper med +10 personer samt at vaske hænder er stabiliseret i forhold til de sidste ugers fald. Set i sammenhæng med de oplevede adfærdsændringer og den stigende bekymring er en mulig fortolkning, at danskerne øger opmærksomhed på egen adfærd i forbindelse med genåbningen. Det er dog for tidligt at konkludere dette entydigt.

Andel af befolkningen, som optræder i ovenstemmelse med adfærdsanbefalinger

N= 14.217

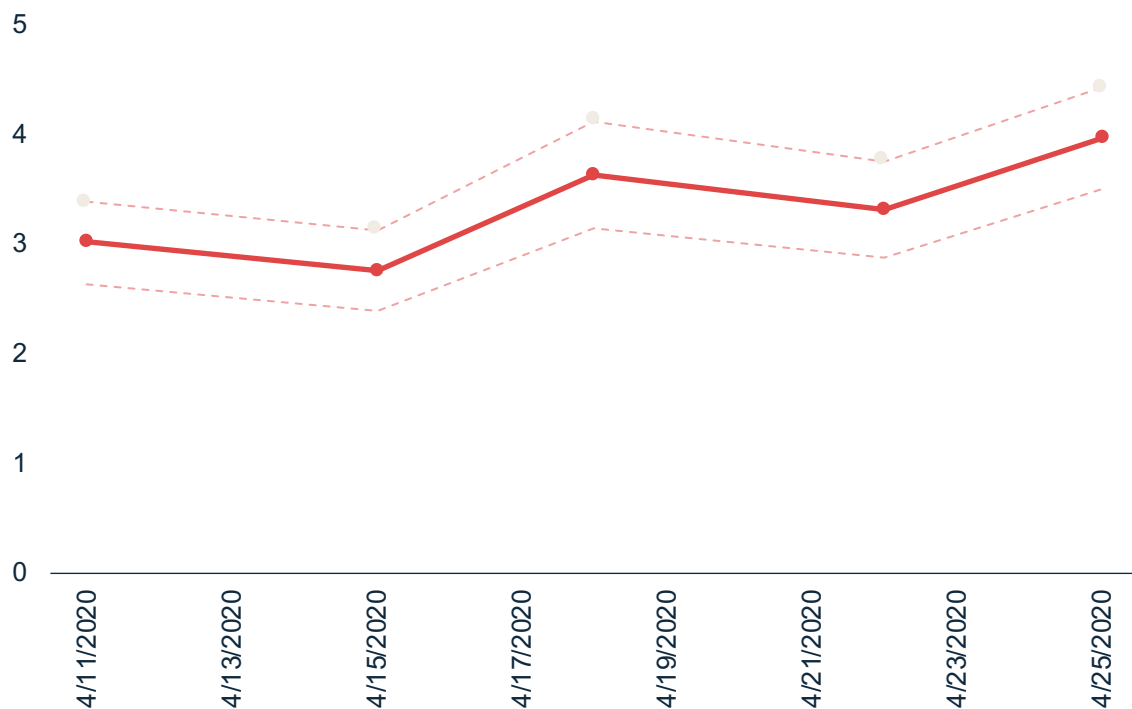

Note: Regelefterlevelse er her målt ved at spørge ind til danskernes adfærd i går ved spørgsmålene:
"Var du i et lokale med mere end 10 mennesker i går?"
"Hvor mange gange vil du anslå, at du vaskede dine hænder eller brugte håndsprit i går?"

I gennemsnit har danskerne set 4 personer udenfor husstanden i løbet af det seneste døgn. Det er en signifikant ændring i forhold til målingen lige før genåbningen. Ikke overaskende er der særligt stigning i antallet af kolleger, men der er også øget kontakt til venner og bekendte.

Kontaktsindeks

N= 2.744

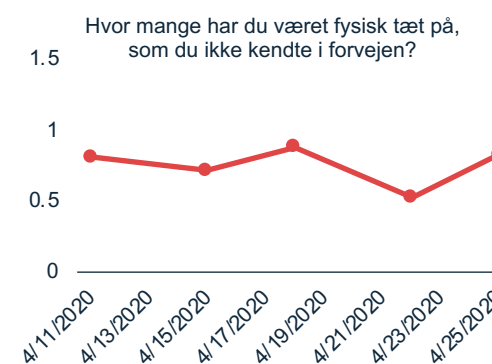
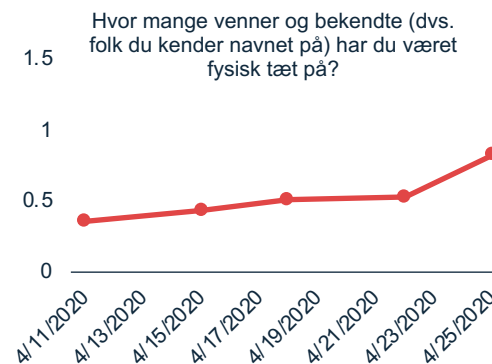
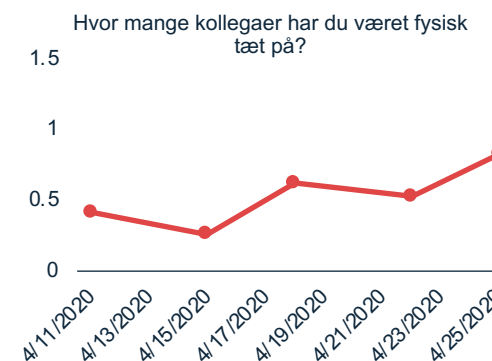
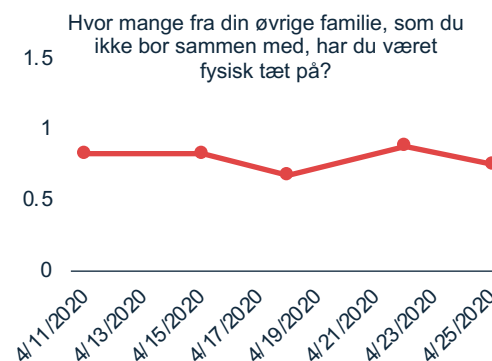

Note: Indekset er baseret på et gennemsnit af svar på de fire spørgsmål omkring kontaktsadfærd, da forudgående faktoranalyser og reliabilitetstest indikerer en god sammenhæng mellem de enkelte spørgsmål. Indekset er skaleret fra 1-4, hvor en høj værdi angiver høj grad af bekymring.

De stiplede linjer angiver den statistiske usikkerhed ved et 95% konfidensinterval omkring det enkelte målepunkt

Danskernes kontaktsadfærd

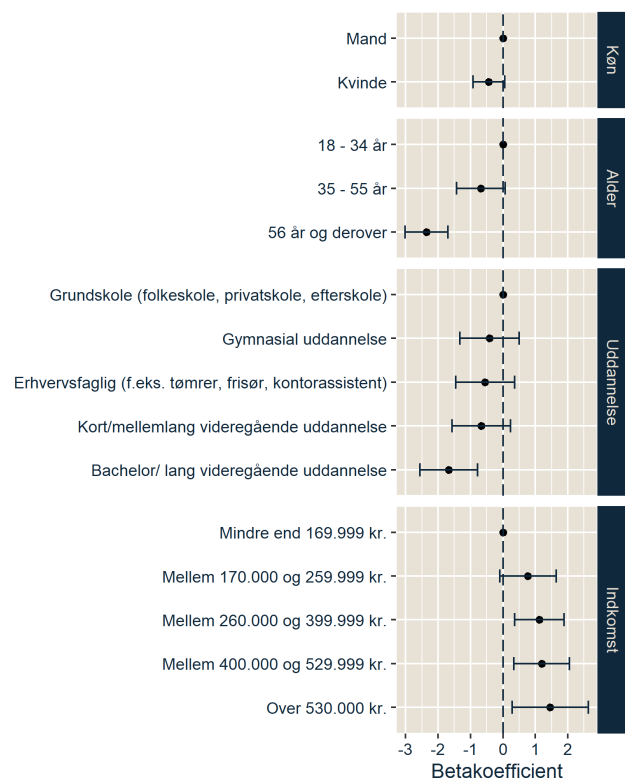
N= 2.744

Særligt kvinder, ældre og personer med videregående uddannelser har minimal kontakt til andre. Demografi forklarer kontakt bedre end holdningsvariable. Det kan tyde på, at antallet af kontakter afhænger af omstændigheder såsom mulighed for hjemmearbejde snarere end at være et personligt valg.

Kontaktindeks og baggrundsvARIABLE

N= 2.447

Note: Kontaktindekset er baseret på et gennemsnit af svar på de fire spørgsmål omkring kontakt til andre, da forudgående faktoranalyser og reliabilitetstest indikerer en god sammenhæng mellem de enkelte spørgsmål. Resultaterne er beregnet i en regressionsanalyse med kategoriske uafhængige variable, hvor øverste kategori for hvert af de fire demografiske karakteristika indgår som referencekategori

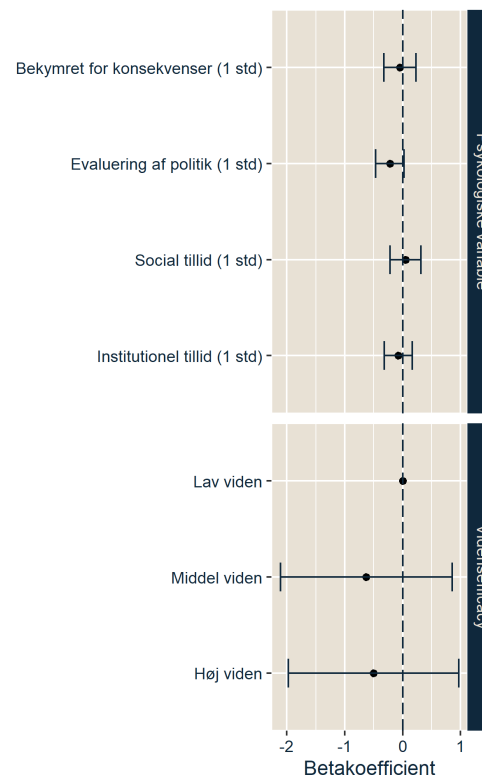
Analysen viser, at antallet af kontakter er signifikant højere blandt mænd end kvinder, og at ældre generelt er i kontakt med færre end yngre.

Særligt danskere med en lang videregående uddannelse har færre kontakter. Dette kan hænge sammen med, at denne gruppes arbejdsopgaver tillader dem at arbejde hjemmefra og dermed på afstand af andre.

Der er tendens til, at danskerne med de højeste indkomster har flere kontakter end dem, der har den mindste indkomst. Dette kan hænge sammen med, at mange personer med lave indkomster er udenfor arbejdsmarkedet (eksempelvis studerende eller pensionister), og at de har nemmere ved at undgå hyppige kontakter.

Kontaktindeks og holdningsvariable

N= 2.447

Analyse viser, at antallet af kontakter ikke varierer signifikant med hverken danskernes bekymring for corona-situationens konsekvenser, deres tillid til andre mennesker eller deres tillid til samfundsinstitutioner. Der ses tegn på, at danskere, der vurderer regeringens politik positivt, også har lidt færre kontakter. Sammenhængen er dog ikke statistisk signifikant.

Samtidig viser analysen ingen tegn på, at antallet af kontakter varierer med danskernes vidensniveau om corona-situationen. Danskere med hhv. høj, middel og lav viden om situationen har kontakt med mere eller mindre det samme antal.

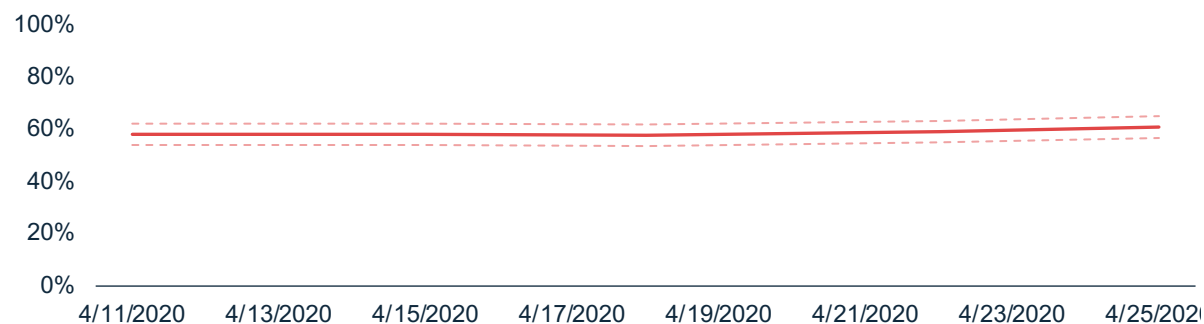
Note: Kontaktindekset er baseret på et gennemsnit af svar på de fire spørgsmål omkring kontakt til andre, da forudgående faktoranalyser og reliabilitetstest indikerer en god sammenhæng mellem de enkelte spørgsmål. Resultaterne er beregnet i fem regressionsmodeller: én model for hver af de psykologiske variable og én model for vidensefficiency. Hver af de fem modeller er kontrolleret for køn, alder, uddannelse og indkomst. Ovenstående resultater genfindes i en FE-model, der kun undersøger variationen mellem respondenter inden for indsamlingsrunder.

I befolkningen er der generelt opfattelse af, at den førte politik har været "nødvendig". Et mindretal mener, at reaktionen har været "for vidtgående". Et mindretal mener også, at politikken "skader dansk økonomi". Generelt er størrelsen af disse grupper stabil henover perioden.

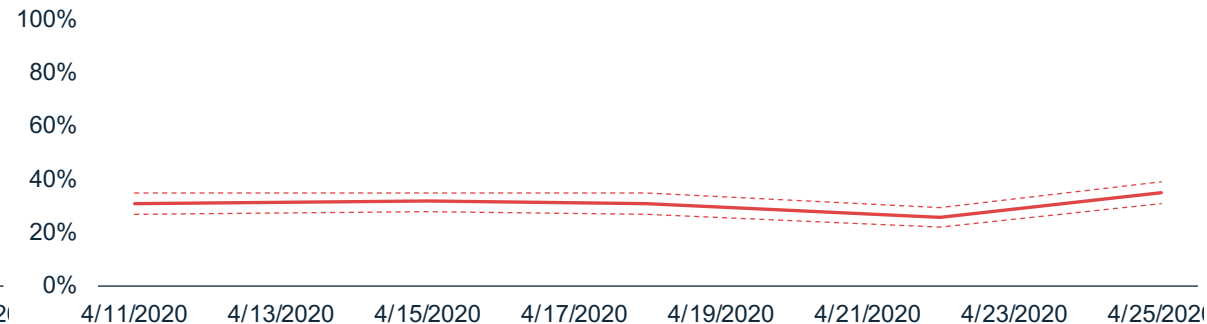
Andel af danskerne, som er helt eller delvis enige i at...

N= 2.744

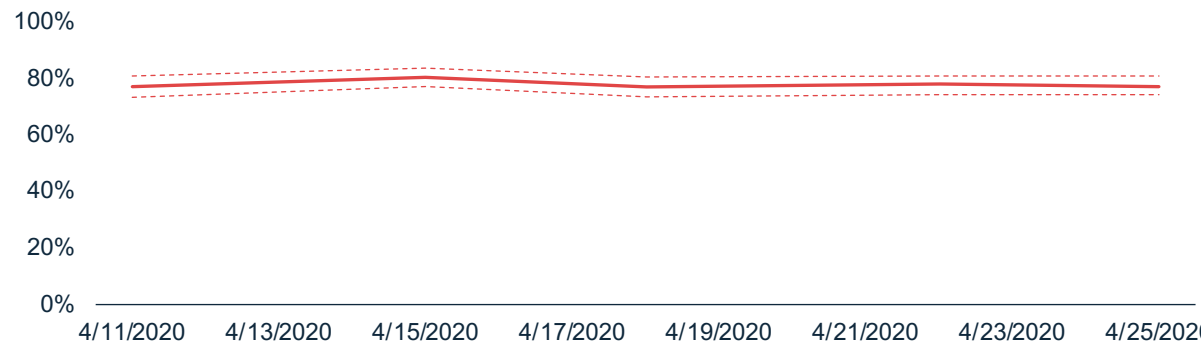
Regeringen fører en politik, der er positiv for Danmark

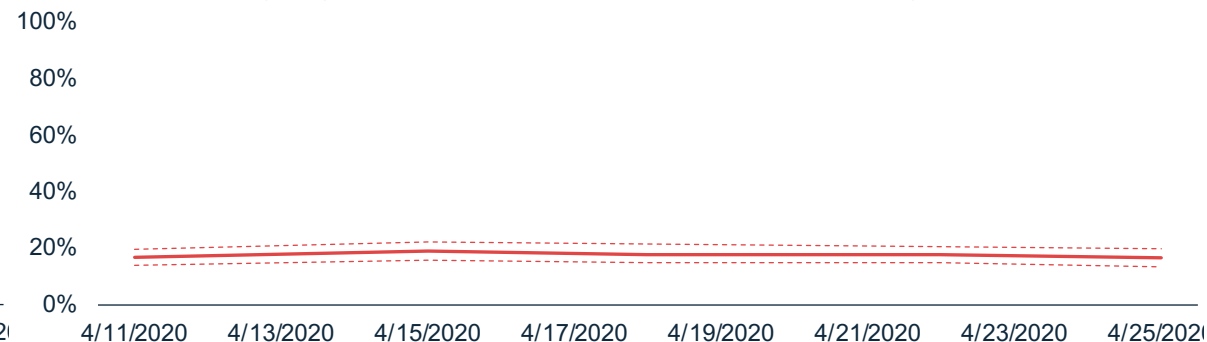
Regeringen fører en politik, der skader dansk økonomi

Regeringen har ført den nødvendige politik for at håndtere corona-virussen

Regeringens reaktion på corona-virussen har været for vidtgående

Epinion Aarhus

Hack Kampmanns Plads 1-3
8000 Aarhus c
Denmark
T: +45 87 30 95 00
E: aarhus@epinionglobal.com

Epinion Brussel

Brussel nationaal bus 25
1930 Zaventem
Belgium
E: contact@epinionglobal.com

Epinion Copenhagen

Ryesgade 3f
2200 Copenhagen n
Denmark
T: +45 87 30 95 00
E: copenhagen@epinionglobal.com

Epinion Hamburg

Ericusspitze 4
20457 Hamburg
Germany
T: +43 (0)699 13180416
E: hamburg@epinionglobal.com

Epinion London

D'albiac house (room 1015-1017)
Cromer road, Heathrow central area
Hounslow, tw6 1sd
T: +44 (0) 7970 020793
E: london@epinionglobal.com

Epinion Malmö

Adelgatan 5
21122 Malmö
Sweden
E: contact@epinionglobal.com

Epinion Oslo

Biskop Gunnerus gate 14
0185 Oslo
Norway
T: +47 90 17 18 99
E: oslo@epinionglobal.com

Epinion Singapore

60 Paya lebar road
#08-43 Paya lebar square
Singapore
E: contact@epinionglobal.com

Epinion Stavanger

Klubbgaten 4
4006 Stavanger
Norway
T: +47 90 17 18 99
E: stavanger@epinionglobal.com

Epinion Stockholm

Terminal 4 plan 4
Office no. 4309b
19045 Stockholm/Arlanda
Sweden
E: contact@epinionglobal.com

Epinion Vienna

Terminal 4 plan 4
Office no. 4309b
19045 Stockholm/Arlanda
Sweden
E: contact@epinionglobal.com

Epinion Vietnam

11th fl, Dinh le building,
1 Dinh le, dist. 4, Hcmc
Vietnam
T: +84 28 38 26 89 89
E: hcmc@epinionglobal.com